

Broj/Број: 03/1-50-1-9-25/08
Sarajevo/Сарајево, 24. 6. 2008.

Z A P I S N I K

25. sjednice Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine BiH, održane 24. 7. 2008, u vremenu od 11 do 12.15 sati

Dvadeset peta sjednica Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost održana je 24. 7. 2008. godine, u vremenu od 11 do 12.15 sati.

Sjednici su bili nazočni članovi Zajedničkog povjerenstva: Brako Zrno, Šefik Džaferović, Jozo Križanović, Hazim Rančić, Dušanka Majkić, Ivo Miro Jović, Vinko Zorić i Adem Huskić. Odsutnost sa sjednice opravdali su: Slobodan Šaraba, Mirko Okolić, Drago Kalabić i Sulejman Tihic.

Sjednici su nazočili i gosti, predstavnici medija te predstavnici Tajništva Parlamentarne skupštine BiH:

- Tarik Sadović, ministar sigurnosti BiH;
- Dušan Gavran, direktor Centra za uklanjanje mina – BH MAC;
- Dragan Mektić, ravnatelj Službe za poslove sa strancima;
- Mirko Lujić, ravnatelj Državne agencije za istrage i zaštitu – SIPA;
- Zoran Jovanović, Vijeće ministara BiH;
- Mira Bagarić, Dragan Slipac i Vesna Pavičić, Ministarstvo sigurnosti BiH;
- Nijaz Čardaklija, Ministarstvo vanjskih poslova BiH;
- Dragiša Mekić, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
- Maja Ribar, OHR;
- Ulrich Heider, Christian Haupt, Jasna Dragičević i Malik Tanović, Misija OESS-a u BiH;
- Anibal Villalba, Snežana Golijanin, Natalie Bergmann i Jasmin Porobić, EUFOR;
- Lejla Hadžihasanović, Stožer NATO-a;
- Almir Terzić, «Oslobođenje»;
- Dragica Hinić, tajnica, i Jovica Katić, stručni suradnik u Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH.

Sjednicom je predsjedao **Branko Zrno**, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH.

Kako nije bilo prijedloga za izmjene i dopune, jednoglasno je usvojen sljedeći

DNEVNI RED

1. Sagledavanje stanja i problema navedenih u Informaciji o stanju sigurnosti za 2007. godinu;
2. Zahtjev za provjeru zakonitosti rada SIPA-e (podnositelj: zastupnik Šemsudin Mehmedović).

Ad-1. Sagledavanje stanja i problema navedenih u Informaciji o stanju sigurnosti za 2007. godinu

Branko Zrno je u uvodnome dijelu pozdravio ministra sigurnosti BiH, kao i ravnatelje sigurnosnih agencija u BiH, goste iz međunarodnih organizacija i predstavnike medija. Naveo je da je sjednica zakazana na temelju zaključaka s 19. i 22. sjednice Zajedničkog povjerenstva, te 31. sjednice Zastupničkog doma, na kojima je razmatrana Informacija o stanju sigurnosti u BiH za 2007. Tim zaključkom je obvezano Zajedničko povjerenstvo za organiziranje posebnoga sastanka s ministrom sigurnosti BiH i njegovim zamjenikom, te ravnateljima sigurnosnih agencija, uključujući i direktora BH MAC-a, a radi sagledavanja problematike iz Informacije o stanju sigurnosti i predlaganja određenih mjera i djelovanja za njegovo prevladavanje. O ovoj je Informaciji vođena široka rasprava, a Dom naroda o njoj se negativno očitovao. U raspravi o Informaciji istaknuta su brojna pitanja i problemi, kakva su pitanja: zloporabe i trgovine drogama, oružanih pljački, maloljetničke delinkvencije, kaznenih djela, krađe vozila i transporta novca, slabosti u postojećem zakonodavstvu, prisustvo velike količine mina i drugih eksplozivnih sredstava, pitanje rada Komisije za deminiranje, pitanje osposobljenosti sigurnosnih agencija da se bave sigurnosnim izazovima, eventualnim terorističkim aktivnostima itd. Naglašena je i činjenica da je Zajedničko povjerenstvo na svojoj 5. sjednici usvojilo veći broj zaključaka u vezi s Informacijom o stanju sigurnosti za 2006. godinu, a koji nisu realizirani. Ti su se zaključci, između ostaloga, odnosili na primjenu nove metodologije, liste sigurnosnih prioriteta, obrađivanje konkretnih pitanja i sl. Stoga su ponovno potvrđeni novim zaključcima iz Informacije za 2007. godinu. Zajedničko povjerenstvo na ovoj sjednici očekuje korektan razgovor, kao i odgovore na sva pitanja koja budu postavljena. Trenutačno sigurnosna situacija u BiH nije zadovoljavajuća i često na vijestima možemo čuti kako ljudi u nekim sredinama strahuju za vlastiti život. Potom je otvorio raspravu i zamolio sve nazočne za vremensko ograničavanje svojih rasprava, jer je predviđeno vrijeme za trajanje ove sjednice jedan sat. Sjednica je zamišljena kao uvodni sastanak, čiji je nastavak planiran za drugu polovinu rujna.

Duška Majkić istaknula je kako je ovo prvi puta da Zajedničko povjerenstvo ima ovakvu vrstu komunikacije. Kako ovakve sjednice ranije nisu bile u praksi Zajedničkog povjerenstva, dovodi se u pitanje njena osnovna uloga, a to je nadzor i kontrola nad radom obrambenog i sigurnosnog sektora u BiH. Zaključila je da ni na ovoj sjednici nema određenih osoba iz sigurnosnog sektora, npr. ravnatelja Granične policije BiH. Potvrdila je tvrdnju da Dom naroda na svojoj 17. sjednici nije primio k znanju Informaciju o stanju sigurnosti u BiH za 2007. godinu. Umjesto toga, Dom naroda je usvojio zaključak kojim od Ministarstva sigurnosti BiH traži da, u roku od 30 dana, sačini novu informaciju o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2007. godinu, s analizom stanja sigurnosti i prijedlogom mjera, te je dostavi na razmatranje Parlamentarnoj skupštini BiH. Pri tome bi bilo dobro sa svakom agencijom obaviti razgovor o stanju sigurnosti u BiH, kako bi one mogle vidjeti na čemu inzistira Zajedničko povjerenstvo. Ocijenila je kako nije dobro kada se u Parlamentu čuje podatak da nemamo sliku stvarnog stanja sigurnosti u 2007. Povjerenstvo i Parlament moraju dobiti odgovore na sva sigurnosna pitanja od sigurnosnih agencija, a njihova je obveza da im te odgovore dostave. Trenutačno nemamo odgovore na mnoga pitanja. Naprimjer, ukoliko Ministarstvo sigurnosti ne navodi nikakvu listu prioriteta, na koji će onda način Parlamentarna skupština BiH i Zajedničko povjerenstvo provoditi nadzor? Prepliću li se međusobno nadležnosti policijskih agencija u BiH, jesu li one dovoljno opremljene i kakvi su uopće rezultati njihovog rada? Kakav je nacionalni sastav unutar sigurnosnih agencija? U ovoj Informaciji o tome nema ni riječi. Zanimalo ju je i kakva je suradnja agencija s entitetskim MUP-ovima, te kakav je sigurnosni sustav u BiH uopće? Na kraju je izrazila nadu da će suradnja između Ministarstva sigurnosti BiH i Zajedničkog povjerenstva u budućnosti biti dovedena na primjereniju razinu.

Šefik Džaferović stekao je dojam da nitko ne može izraditi informaciju o stanju sigurnosti u BiH ako netko ne želi da ona bude sačinjena. Zaključak Zastupničkog doma traži aktivniju ulogu Zajedničkog povjerenstva u području demokratskog nadzora sigurnosnog sektora, te je stoga zamolio članove Povjerenstva da ne izlaze izvan toga okvira. Ministarstvo sigurnosti BiH i sigurnosne agencije imaju zakonom jasno propisane nadležnosti i sve što Povjerenstvo može tražiti od njih je da rade u okviru tih nadležnosti. Zaključak Zastupničkog doma shvatio je kao volju Parlamentarne skupštine da se putem Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost, u izravnom

kontakta s Ministarstvom i sigurnosnim agencijama, vidi koji su to problemi s kojima se oni suočavaju, kako bi, njihovim otklanjanjem, oni što bolje obavljali svoj posao. Iz tog razloga želi da se na ovoj sjednici otvori načelna rasprava i da Zajedničko povjerenstvo upita predstavnike Ministarstva sigurnosti i sigurnosnih agencija što Povjerenstvo može učiniti kako bi oni svoj posao obavljali još uspješnije. Stoga je zamolio ministra sigurnosti i ravnatelje agencija da iznesu probleme koje Parlament treba riješiti, a koji ih sprečavaju da svoj posao rade što bolje.

Jozo Križanović definirao je sigurnost jedne zemlje kao daleko širi kontekst koji obuhvaća cjelokupno društvo, a ne samo jedno ministarstvo, te joj je cilj stvoriti pogodan ambijent za razvoj cijeloga društva. Mi danas želimo razgovarati o stanju sigurnosti, a ne samo o Informaciji o kojoj smo iskazali nezadovoljstvo, jer u njoj nema ocjena i analiza što su to prioriteta na polju sigurnosti i što su glavni uzroci nestabilnosti u društvu. Ovdje se ne radi samo o Ministarstvu sigurnosti i sigurnosnim agencijama, nego o općem pristupu društva. On želi da sve ove institucije zajedno izvuku tri-četiri točke na kojima bi se maksimalno radilo na poboljšanju sigurnosti za sljedeću godinu, i neće glasovati za proračun sigurnosnog sektora ukoliko ovi prioriteta ne budu navedeni. Naveo je statistički podatak da svaki dvadeseti građanin BiH ima kaznenu prijavu, a svaki stoti je osuđen za neko kazneno djelo. To dovoljno govori da Parlamentarna skupština BiH mora imati cjelovitu sliku o stanju sigurnosti u BiH. Parlament i ovo Povjerenstvo moraju dobiti odgovore na određena pitanja, kakva su manjkavosti zakonskih propisa i koje institucije nemaju dovoljno osoblja i materijalno-tehničkih sredstava. Zaključio je da parlamentarni nadzor u tom smislu podrazumijeva da Parlamentarna skupština dobiva relevantne informacije na temelju kojih treba djelovati.

Adem Huskić kazao je kako je iznenađen nekim dosadašnjim raspravama na sjednici, s obzirom da je Zajedničko povjerenstvo već razmatralo prijedlog ovih zaključaka, a sada se o njima ponovno vodi rasprava. Budući da Ministarstvo sigurnosti BiH nema ni kapaciteta ni ovlasti za sačinjavanje liste sigurnosnih izazova, predložio je zaključak kojim se Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH zadužuje da, u suradnji s Misijom OESS-a u BiH, organizira radionicu o temi: „Sigurnosni izazovi u BiH – lista sigurnosnih izazova“, na kojoj bi u organizatora sudjelovalo oko 50 predstavnika Ministarstva sigurnosti BiH, sigurnosnih agencija, entitetskih MUP-ova, EUPM-a i drugih relevantnih međunarodnih organizacija koje rade na polju sigurnosti. O ovoj je temi već obavio određene razgovore s predstavnicima OESS-a, istaknuvši da su je oni spremni financijski poduprijeti. Ukoliko svi sudionici ovoga skupa sačine listu sigurnosnih izazova, onda je ona zajedničko stajalište svih tih institucija i tada je zadaća Ministarstva sigurnosti da provede te prioriteta.

Ivo Miro Jović naveo je da, ukoliko je Informacija sama sebi svrha, ona postoji, ali se mora napraviti nešto što je korisno. Ova Informacija ne sadrži ni jednu riječ o europskim sigurnosnim aspektima, kao ni o činjenici gdje je BiH u svemu tome. U Sarajevu se prije šest godina dogodilo ubojstvo ministra, nedavno je mladić polio staricu benzinom i zapalio, a prije neki dan ponovno napao drugu staricu. Upitao je - kakav je ambijent u kojem živimo. Što to mi, kao društvena zajednica, možemo učiniti da se sačuva sigurnost ljudi, njihove imovine i državna imovina u cjelini. Zaključio je da smo na tome putu došli gotovo do dna, te idemo krivim smjerom dalje. Također je upitao koliko doista Javni RTV servis u BiH pridonosi budućnosti suživota njezinih građana, smatrajući i to problemom aspekta sigurnosti. Zaključio je nužnim organizirati dvodnevno savjetovanje na kojem bi se raspravljalo o stanju sigurnosti u BiH, iz čega bi se izradio prijedlog mjera za osiguranje sigurnosti građana i imovine, kao i način rada sigurnosnih struktura.

Hazim Rančić je podržao prijedlog da i Zajedničko povjerenstvo dade doprinos sveukupnom sagledavanju sigurnosne politike u BiH, od državnog vrha do lokalnih zajednica. Potrebno je sačiniti precize planove o tome što treba raditi na sigurnosnom polju, uz metodologiju praćenja, izvješćivanja i obavješćivanja o tome, a to bi u dogledno vrijeme svakako trebalo dati konkretne rezultate. Ministarstvo sigurnosti ne objedinjava te informacije, jer ono nije nadležno za to. U tome ih sprečava i pravni sustav BiH, jer postojećih trinaest nadležnih lokalnih policijskih tijela ne koordiniraju između sebe u sigurnosnim pitanjima. U njihovoj nadležnosti nisu OSA ni vojno-obavještajne strukture. Zaključio je potrebnim pozvati sve nadležne institucije da izrade planske dokumente, te metodologiju njihovog praćenja od lokalne do državne razine.

Tarik Sadović istaknuo je kako je sigurnost tekući problem, jer će se uvijek događati nešto što će iznova uznemiravati građane BiH. Ministarstvo sigurnosti uvijek se odazivalo pozivima Zajedničkog povjerenstva i ubuduće će biti kooperativno, jer su zakonske odredbe jasne. Primijetio je da su u

raspravi otvorena mnoga temeljna pitanja. Četiri godine pokušavala se provesti policijska reforma, što je na kraju rezultiralo uspjehom, i ta je reforma odgovor države na rješavanje sigurnosnih problema u društvu. BiH ima petnaest policijskih agencija i ovom se reformom pokušao napraviti njihov ključni stup u državi. Ministarstvo sigurnosti u svome Izvješću o stanju sigurnosti za 2007. namjerno je izostavilo nabranje prioriteta na polju sigurnosti, očekujući da im na njih ukažu Zajedničko povjerenstvo i Parlamentarna skupština BiH. No, ako to Povjerenstvo i Parlament očekuju od Ministarstva, ono to može učiniti. Pri izradi ovakve informacije, Ministarstvo mora poslati dopis na više od dvadeset različitih institucija, od kantonalne, preko entitetske do državne razine, i od njih zatražiti dostavu svojega dijela informacije, koji će kasnije biti sastavnim dijelom cjelokupne informacije. Pri tome Ministarstvo nije nadležno nekome nešto narediti. Ministarstvo sigurnosti ulaže veliki napor u izradu informacije koja bi odražavala realno stanje sigurnosti u BiH. Dom naroda donio je zaključak da Ministarstvo sigurnosti sačini novu informaciju, te upitao kako je to moguće kada su statistički pokazatelji u Informaciji isti? Ministarstvo često dolazi u vrlo nezahvalan položaj, jer su nadležnosti iz područja sigurnosti podijeljene na deset policijskih agencija po entitetskim i kantonalnim MUP-ovima. U Zakonu o ministarstvima i drugim tijelima uprave stoji da je Ministarstvo sigurnosti nadležno za koordinaciju i provođenje aktivnosti od interesa za sigurnost BiH između entitetskih i kantonalnih MUP-ova, ali ova odredba nije ugrađena u reformski Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH. Nadalje je podržao prijedlog Adema Huskića o organiziranju odgovarajuće radionice. Osvrćući se na raspravu gđe Majkić, kazao je da se nacionalna zastupljenost unutar Ministarstva sigurnosti tumači različito, ali nije onakva kakvom je zastupnica smatra. Istina je da postoji određeni debalana, jer je državnih službenika iz srpskog naroda manje za 3-4% od predviđenog, ali je to problem prijavnih procedura. S njegove strane postoji želja za uravnoteženjem te strukture. Potom je prokomentirao zaključke Zastupničkog doma. U vezi sa zaključkom broj 1, kojim se od Ministarstva sigurnosti BiH traži „da u idućih 60 dana dostavi jasan i precizan prijedlog mjera i radnji za poboljšanje ukupne sigurnosne situacije u BiH, s jasnim nositeljima aktivnosti i rokovima, što uključuje zakonodavne, izvršne i sudbene aktivnosti, institucionalnu i kadrovsku osposobljenost sigurnosnih struktura i mehanizama za odgovorno suočavanje sa svim sigurnosnim rizicima i prijetnjama u BiH“, rekao je da ne zna kako on, kao ministar sigurnosti, sudovima može reći što će raditi. Drugi zaključak, kojim se od Ministarstva sigurnosti BiH traži „ažuriranje i argumentirana dopuna ocjena i viđenja u informacijama o stanju sigurnosti na temelju rasprava i prijedloga podnesenih u sklopu navedene točke dnevnoga reda na sjednici Zastupničkog doma“, vrlo je široko postavljen i cjelokupna rasprava u Parlamentu bila je veoma opsežna. Stoga je upitao - tko će zapravo na pravi način ocijeniti koja je to ocjena ažurirana i argumentirano dopunjena. Trećim se zaključkom nalaže Ministarstvu sigurnosti da „u izradi budućih informacija o stanju sigurnosti u BiH treba primijeniti novu metodologiju izrade, čiji su osnovni sadržajni elementi utvrđeni, prije svega, Sigurnosnom politikom BiH, pri čemu informacija treba biti jasna i rađena jedinstvenom komparativnom metodom“. Istaknuo je da je Ministarstvo ove godine sačinilo novi model izrade informacije, koji su smatrali boljim od prethodnoga, te ne zna koja je to nova metodologija izrade. Zamolio je članove Povjerenstva da mu, ukoliko oni imaju nova saznanja o tome kako se to radi u svijetu, odmah sugeriraju na ovoj sjednici kako bi Ministarstvo je moglo primijeniti. Četvrtim zaključkom rečeno je da „u izradi buduće informacije, Ministarstvo sigurnosti BiH treba utvrditi listu sigurnosnih prioriteta u BiH, te sačiniti prijedlog njihova rješavanja za određeno vremensko razdoblje, kako bi Parlamentarna skupština BiH mogla nadzirati proces njihova rješavanja“, što je već ranije komentirao i ponovio da Ministarstvo može sačiniti ovu listu ako to od njega traži Parlamentarna skupština BiH. Petim zaključkom Ministarstvo se zadužuje da „u izradi buduće informacije treba pobliže obraditi i pitanje korupcije i organiziranog kriminala u BiH, te dati prijedlog mjera i radnji za borbu protiv takvoga djelovanja.“ U Vijeću ministara BiH glede pitanja borbe protiv kriminala i korupcije postoje strategije i akcijski planovi, te podijeljene nadležnosti po njima, ocjenjujući pojam organiziranog kriminala nevjerojatno širokim. U šestom zaključku navedeno je da je „nužno da Vijeće ministara BiH, u roku od 30 dana, osnuje državno tijelo za nadzor nad provedbom Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije BiH. To tijelo bit će obvezno svaka tri mjeseca obavještavati PSBiH o realiziranju mjera iz navedenog Akcijskog plana.“ Upoznao je članove Povjerenstva o zahtjevu koji je podnio Vijeću ministara zahtjev za izradu zakona kojim će se osnovati ured za borbu protiv korupcije i

organiziranog kriminala, čijim bi se osnivanjem regulirale nadležnosti i ovo pitanje riješilo. Ipak, iz Republike Srpske nije bilo potpore toga prijedloga. Sedmim zaključkom rečeno je kako je „nužno da Vijeće ministara BiH što prije u parlamentarnu proceduru dostavi zakonske propise na razini BiH o transportu i osiguranju većih količina novca i vrijednosnih papira, te zakonski okvir s institucionalnim kapacitetima za borbu protiv automafije. Također, potrebno je otkloniti uočene slabosti u zakonskim propisima iz područja sigurnosti uopće, kako bi se postojeće stanje poboljšalo.“ Istakao je da je jutros dao nalog za formiranje radne skupine koja će osigurati ove zakonske propise. Ministarstvo će, dakle, osnovati radnu skupinu i pozvati sve relevantne subjekte da sudjeluju u kreiranju tih zakonskih okvira. Konkretno, kada je u pitanju borba protiv automafije, Ministarstvo već ima napravljen određeni zakonski okvir.

Šefik Džaferović zahvalio se ministru Sadoviću, ocjenjujući njegovu nazočnost sjednicama Zajedničkog povjerenstva veoma važnim, te izrazio nadu da će se i ubuduće nastaviti dobra suradnja između naših institucija. Kako je vrijeme za ovu sjednicu bilo ograničeno, kazao je da dvojici hoće li dopustiti svim ravnateljima agencija da raspravljaju ili raspravu sada prekinuti i nastaviti u rujnu, kada bi oni prezentirali najbitnije probleme koje Parlamentarna skupština treba rješavati, te dogovorena realizacija radionice o kojoj je govorio g. Huskić.

Branko Zrno naveo je kako je iz dosadašnje rasprave jasno da načelno ima puno tema i problema o kojima se može raspravljati. Zaključio je da Parlamentarna skupština neće sačinjavati liste sigurnosnih prioriteta, jer taj posao trebaju raditi ministar sigurnosti i ravnatelji sigurnosnih agencija, a Zajedničko povjerenstvo treba ocijenjivati je li ta lista dobra ili ne.

Potom je prijedložio zaključivanje ove točka dnevnoga reda i zakazivanje nastavka rasprave za rujnu.

Članovi Zajedničkog povjerenstva su jednoglasno, s osam glasova „za“, prihvatili prijedlog Branka Zrne.

Ad-2. Zahtjev za provjeru zakonitosti rada SIPA-e (podnositelj: zastupnik Šemsudin Mehmedović)

Branko Zrno ukratko je pojasnio da, osim predstavke zastupnika Šemsudina Mehmedovića i novinskih napisa o ovome, Povjerenstvo ne raspolaže nikakvim drugim podacima. Drži potrebnim da Povjerenstvo preko Ministarstva sigurnosti zatraži detaljniju informaciju od OSA-e i SIPA-e o ovoj predstavi, a nakon dobivanja te informacije očitovati se o predstavi zastupnika Mehmedovića.

Mirko Lujčić, ravnatelj SIPA-e, suglasio se s prijedlogom g. Zrne, naglašavajući da je SIPA-i svo vrijeme bilo potrebno da provjeri i zatraži dodatna objašnjenja u vezi s ovom predstavkom.

Ivo Miro Jović primjetio je kako na ovoj sjednici nema ni Šemsudina Mehmedovića te predložio da se o ovoj točki raspravlja kada i on bude tu, a što bi dalo više vremena SIPA-i za pripremu dodatne informacije o tome. Naveo je kako se i sam našao u sličnoj situaciji kada je obnašao funkciju člana Predsjedništva BiH, kada je u novinama pisalo da je jednom prilikom išao na put s velikom oružanom pratnjom, a to ni SIPA niti bilo koja druga sigurnosna institucija nisu demantirale.

Jozo Križanović također je prihvatio prijedlog Branka Zrne, ali je imao primjedbu što Povjerenstvo ni nakon mjesec i pol dana od podnošenja zahtjeva Šemsudina Mehmedovića od SIPA-e nije dobilo očitovanje o tome.

Branko Zrno potom je na glasovanje stavio prijedlog **zaključka** kojim se od SIPA-e traži da u što kraćem roku dostavi informacije kojima raspolaže o slučaju pokrenutom po zahtjevu zastupnika Šemsudina Mehmedovića, kako bi se Zajedničko povjerenstvo moglo očitovati o ovome predmetu. Zajedničko povjerenstvo jednoglasno je, s osam glasova „za“, prihvatilo prijedlog zaključka Branka Zrne.

Zapisnik sačinila
Dragica Hinić

Predsjedatelj
Zajedničkog povjerenstva
Branko Zrno